

Europos Sąjungos
Taryba

Liuksemburgas, 2018 m. spalio 15 d.
(OR. fr)

12759/18

COAFR 248
CFSP/PESC 918
CSDP/PSDC 554
POLMIL 160
CIVCOM 201
COHAFA 77
COHOM 118

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Centrinės Afrikos Respublika – Tarybos išvados (2018 m. spalio 15 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Centrinės Afrikos Respublikos, priimtos 2018 m. spalio 15 d. įvykusiame Tarybos 3643-iajame posėdyje.

Tarybos išvados dėl Centrinės Afrikos Respublikos

1. Padėtis Centrinės Afrikos Respublikoje tebėra labai nestabili, todėl ES toliau telkia paramą šiai šaliai. Praėjus dvejiems metams po Briuselyje įvykusios tarptautinės paramos teikėjų konferencijos Europos Sąjunga (ES) pabrėžia, kad būtina tęsti jos metu sutartus veiksmus pasitelkiant įvairias joje numatytas priemones siekiant padėti Centrinės Afrikos Respublikai (CAR) sugrįžti į stabilumo, taikos ir vystymosi kelią ir patenkinti visų CAR gyventojų lūkesčius, susijusius su ilgalaike taika ir susitaikymu.
2. Pagrindiniai mūsų uždaviniai tebėra demokratinių institucijų konsolidavimas ir saugumo sektoriaus reforma, kova su nebaudžiamumu ir pereinamojo laikotarpio teisingumo sistemos sukūrimas, teisinės valstybės ir socialinės sanglaudos atkūrimas, valdymas, pagrindinių paslaugų teikimas, ekonomikos veikimo atnaujinimas, taip pat teisėtas ir tausios gamtos išteklių naudojimas. ES palankiai vertina Prezidento F. A. Touadéra ir jo vyriausybės dedamas pastangas šiose srityse ir ragina juos ryžtingiau tęsti veiksmus šia linkme.

3. ES pakartoja remianti Afrikos Sąjungos, Centrinės Afrikos valstybių ekonominės bendrijos, dalyvaujant Angolai, Kamerūnui, Kongui, Gabonui, Sudanui bei Čadui, globojamą ir vadovaujant Prezidentui F. A. Touadéra įgyvendinamą Afrikos taikos ir susitaikymo iniciatyvą, kad būtų galima pasiekti taikos ir susitaikymo susitarimą, sudaryti sąlygas visiškam ginkluotų grupuočių nuginklavimui ir sustiprinti valstybės autoritetą, išsaugant CAR vienybę ir vientisumą. ES pabrėžia, kad reikia kuo greičiau pereiti prie kitų šio taikos ir susitaikymo proceso etapų. Be to, ji primena, kad svarbu užtikrinti visų CAR institucijų ir visuomenės narių, įskaitant moteris, jaunimą ir pilietinės visuomenės atstovus, įtraukimą dalyvavimą siekiant prisidėti prie ilgalaikio susitaikymo šioje šalyje. ES ragina visus tarptautinius subjektus, visų pirma tuos, kurie vykdo veiklą CAR, išimtinai remti vyriausybės veiksmus ir Afrikos iniciatyvą, užtikrinant tinkamą koordinavimą ir visišką skaidrumą.
4. ES palankiai vertina tai, kad Bangio baudžiamajame teisme pradėti procesai ir laipsniškai artėjama prie Specialiojo baudžiamojo teismo faktinio veikimo, ir tikisi, kad pastarasis labai greitai pradės nagrinėti pirmąsias bylas. Tai yra vienas iš svarbiausių kovos su nebaudžiamumu etapų ir ES toliau remia šią iniciatyvą. Tuo pačiu metu būtina sparčiau kurti pereinamojo laikotarpio teisingumo sistemą sukuriant Tiesos, teisingumo, susitaikymo ir žalos atlyginimo komisiją; kad būtų užtikrintas susitaikymas, ši sistema turi būti susieta su taikos procesu. ES taip pat ragina į pastangas užtikrinti taiką ir susitaikymą visapusiškai įtraukti civilius gyventojus, kad būtų patenkinti konkretūs CAR gyventojų lūkesčiai.

5. ES palankiai vertina Jungtinių Tautų daugialypės integruotos stabilizavimo misijos Centrinės Afrikos Respublikoje (MINUSCA) aktyvią veiklą, visų pirma siekiant remti CAR valdžios institucijas vykdant saugumo sektoriaus reformos procesą ir padėti joms atkurti valstybės autoritetą, taip pat remti kovą su nebaudžiamumu, be kita ko, užtikrinant Specialiojo baudžiamojo teismo faktinį veikimą. Be to, ES palankiai vertina Saugumo Tarybos norą apsvarstyti galimybę remti saugumo pajėgų laipsnišką ir prižiūrimą pakartotinį dislokavimą. ES pakartoja remianti MINUSCA ir jos stiprinimą; ji tikisi, kad visi prie padėties Centrinės Afrikos Respublikoje stabilizavimo prisidedantys subjektai savo veiksmus glaudžiai derins su šios misijos veikla.
6. ES toliau derins savo veiksmus su Jungtinėmis Tautomis, Afrikos Sąjunga ir kitais tarptautiniais partneriais. Šiuo atžvilgiu ji yra pasirengusi su Jungtinėmis Tautomis ir Afrikos Sąjunga parengti bendrų įsipareigojimų vykdymo Centrinės Afrikos Respublikoje pagrindą.
7. Laikydamosi ES integruoto požiūrio dėl CAR ir siekdama prisidėti prie Centrinės Afrikos Respublikos ginkluotųjų pajėgų (FACA) reformos, Taryba liepos mėn. patvirtino EUTM RCA įgaliojimų pratęsimą iki 2020 m. rugsėjo mėn. Taryba palankiai vertina tai, kad EUTM sėkmingai suformavo FACA trečiąjį batalioną, ir ES atliktą svarbų darbą remiant FACA. Ji pabrėžia EUMT pagrindinį vaidmenį formuojant FACA ir tai, jog būtina, kad ši misija galėtų nekliudoma dirbti su FACA, kad įvykdytų savo įgaliojimus. Galiausiai ji primena EUTM veiksmų svarbą sudarant palankesnes sąlygas FACA pakartotiniam dislokavimui ir nacionalinio gynybos plano įgyvendinimui Bvare. Tai yra prioritetiniai veiksmai, kurie turi būti kuo greičiau įgyvendinti, visapusiškai atsižvelgiant į saugumo padėtį vietoje.

8. Taryba pabrėžia, kad saugumo padėtis, įskaitant hibridines grėsmes, patvirtina, kad būtina toliau stiprinti CAR ginkluotąsias pajėgas ir palankiai vertina Centrinės Afrikos Respublikos vadovybės Europos Sąjungai pareikštą prašymą suteikti daugiau paramos Centrinės Afrikos Respublikos vidaus saugumo pajėgoms. Ji pripažįsta, kad į šį prašymą atsakyti reikėtų priimančioms civilinės krypties įsipareigojimus, atitinkančius spręstinių iššūkių mastą. Ji prašo Europos išorės veiksmų tarnybos tęsti veiklos planavimo darbą, kuris leistų kuo greičiau sukurti ir dislokuoti specialaus sąveikumui skirtą EUTM RCA ramsčio pajėgumus, kuriems būtų pavesta vykdyti strateginių konsultacijų šioje srityje veiklą. Be to, Taryba pripažįsta, jog būtų naudinga, kaip buvo pabrėžta ir atlikus EUTM RCA strateginę peržiūrą, toliau svarstyti galimybę sustiprinti Europos Sąjungos veiksmus vidaus saugumo pajėgų srityje, juos papildant tiksliniais civilinės krypties BSGP veiksmais. Taryba šį klausimą vėl svarstys 2019 m. vasarą, remdamasi EIVT pasiūlymais, atsižvelgdama į pirmuosius sąveikumo ramsčio ir EUTM RCA strateginės peržiūros rezultatus. Taryba palankiai vertina tai, kad pradėti įgyvendinti projektai, kuriais ES stiprina Centrinės Afrikos Respublikos pajėgas saugumo ir vystymosi rėmimo gebėjimų stiprinimui skirtos Europos iniciatyvos kontekste; turėtų būti rasta papildomų finansavimo sprendimų, kad būtų patenkinti tam tikri su įranga ir infrastruktūra susiję poreikiai, atsirasantys rengiant mokymus. Galiausiai Taryba dar kartą patvirtina, jog svarbu su tarptautine bendruomene – ir visų pirma su MINUSCA kalbant apie saugumo sektoriaus reformos procesą siekiant užtikrinti papildomumą – derinti bet kokius veiksmus, susijusius su parama Centrinės Afrikos Respublikos saugumo pajėgoms.

9. ES tebėra susirūpinusi dėl humanitarinės padėties CAR, visų pirma dėl šalies viduje perkeltų arba izoliuotų asmenų, moterų ir vaikų, kurie ir toliau labiausiai kenčia nuo krizės ir gyvena nesaugumo ir smurto sąlygomis. ES pabrėžia, jog būtina, kad tarptautinė bendruomenė sutelktų pastangas reaguodama į šią neatidėliotinai spręstiną humanitarinę padėtį, ir primena, kad ji toliau vykdo savo įsipareigojimus ir dirba neutralų ir nešališką humanitarinį darbą. Ji ragina visas šalis užtikrinti, kad humanitarinės organizacijos ir jų darbuotojai galėtų saugiai, laiku ir nekliudomai patekti į visas zonas, visapusiškai laikantis Jungtinių Tautų humanitarinės pagalbos teikimo pagrindinių principų ir tarptautinės humanitarinės teisės, ir galėtų pristatyti humanitarinę pagalbą labiausiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms. ES ragina visapusiškai gerbti žmogaus teises, o Centrinės Afrikos Respublikos vyriausybę – sistemingai bausti už išpuolius prieš humanitarinės pagalbos darbuotojus.

ES taip pat pabrėžia, kad svarbu teikti tinkamą pagalbą kaimyninėse šalyse esantiems pabėgėliams iš Centrinės Afrikos Respublikos, pritaikytą atsižvelgiant į tai, kad be savo namų jie lieka ilgą laiką, taip pat pagalbą juos priimančioms bendruomenėms.

10. ES primena, kad nuo krizės pradžios ji nuolat aktyviai deda pastangas, be kita ko, per fondą „Bêkou“, stiprinti gyventojų ir Centrinės Afrikos Respublikos atsparumą, visapusiškai taikydama atkūrimo ir vystymosi susiejimo principą ir humanitarinės pagalbos ir vystymosi tarpusavio sąsają. Taryba palankiai vertina pažangą, pasitelkiant fondą „Bêkou“ padarytą CAR atkūrimo srityje, ir ragina apsvarstyti, kokia galėtų būti šio fondo ateitis.

11. ES prašo tarptautinės bendruomenės teikti papildomą paramą, be kita ko, skirtą labiausiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms, visų pirma siekiant stiprinti jų atsparumo gebėjimus ir kuo greičiau vėl pradėti vykdyti vystymosi projektus, nuo kurių priklauso šalies ateitis, įskaitant greito poveikio projektus. Todėl CAR veiksmų savo fiskalinių išteklių telkimo srityje rėmimas ir biudžetinės paramos – tiek tarptautinės, tiek europinės – tolesnis teikimas tebėra būtini šalies vystymuisi. ES ir toliau aktyviai dės pastangas Centrinės Afrikos Respublikoje, o 2017–2020 m. laikotarpiui tam numatytas biudžetas yra 487 mln. EUR.
-